

Toelichting Watertoets

Gagelweg 15 te Steenberghe

projectnr. 217847

revisie 02

02 april 2010

Opdrachtgever

Welmers Burg Stedenbouw

Robberstraat 5

4201 AK Gorinchem

datum vrijgave

april 2010

beschrijving revisie 02

Concept Watertoets

goedkeuring

Martens R.A.E.

vrijgave

Oude Weernink E.H.

	Inhoud	Blz.
1	Inleiding	2
2	Huidige situatie	3
2.1	Algemeen	3
2.2	Maaiveldhoogte	3
2.3	Bodem	3
2.4	Grondwater	4
2.5	Oppervlaktewater en ecologie	5
2.6	Hemelwater- en vuilwaterafvoer	6
3	Beleid	7
4	Randvoorwaarden waterbeheerder	8
4.1	Waterschap Brabantse Delta en Gemeente Steenbergen	8
5	Toekomstige situatie	9
5.1	Waterkwaliteit	9
5.2	Waterkwantiteit	10
5.3	Ontwateringsdiepte	10
6	Conclusie / aanbeveling	11
7	Samenvatting waterparagraaf	12

1 Inleiding

De familie Schouteren is voornemens een zorgboerderij met vogel- en dierenopvang te realiseren aan de Gagelweg 15 te Steenberg. Om de ontwikkeling mogelijk te maken dient het bestemmingsplan te worden aangepast. In het kader van dit ruimtelijke besluit moet de watertoets worden doorlopen. De randvoorwaarden en uitgangspunten die in het kader van de watertoets zijn verzameld worden vastgelegd in de waterparagraaf. De waterparagraaf wordt toegevoegd aan het bestemmingsplan.

In deze waterparagraaf worden de huidige- en toekomstige situatie beschreven. Voor de toekomstige situatie wordt beschreven welke maatregelen genomen moeten worden ten aanzien van het watersysteem om te voldoen aan het landelijke- en het waterschapsbeleid.

2 Huidige situatie

2.1 Algemeen

Het plangebied ligt aan de Gagelweg 15 in het landelijk gebied ten zuidoosten van de kern Steenberghe en wordt omringd door agrarisch gebied met voornamelijk veeteelt en akkerbouw. Het totale oppervlak van het plangebied bedraagt circa 7.000 m². In het plangebied is momenteel circa 450 m² bebouwing aanwezig. Het plangebied ligt in het beheersgebied van waterschap Brabantse Delta.

Figuur 1: Luchtfoto ligging plangebied Gagelweg, Steenberghe. (bron: Googlemaps)

2.2 Maaiveldhoogte

Het maaiveld in het plangebied ligt op circa NAP + 1,5 m (bron: AHN.nl).

2.3 Bodem

Boring Dino-Loket

Met behulp van DINO-Loket zijn gegevens opgevraagd over de bodem nabij het plangebied. Op een afstand van circa 100 m in zuidelijke richting is een boring aanwezig die tot 60 m beneden maaiveld inzicht geeft in de bodem. De bodem bestaat tot circa 4 m beneden maaiveld uit fijn zand, van 4 tot 8 meter beneden maaiveld bestaat de bodem uit leem. Van 8 meter beneden maaiveld tot de maximaal bemonsterde diepte bestaat de bodem uit zand.

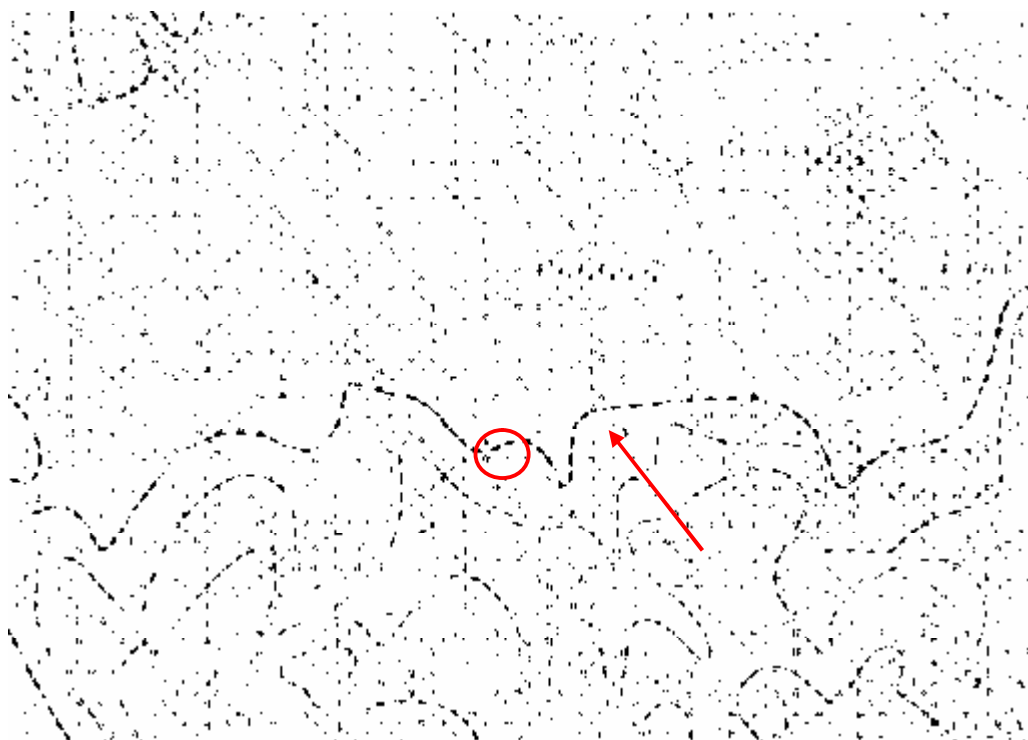
Wateratlas Noord-Brabant

Met behulp van de wateratlas Provincie Noord-Brabant is de geohydrologische bodemopbouw ter hoogte van het plangebied in kaart gebracht. Ter plaatse van het plangebied is de bodem opgebouwd uit voornamelijk zandgronden, voedselarm en vochtig tot droog.

2.4 Grondwater

Grondwaterkaart van Nederland

Op de grondwaterkaart van Nederland (Bergen op Zoom 49 Oost) van Dienst Grondwaterverkenning TNO uit 1970 is te zien dat de stijghoogte van het ondiepe freatische grondwater bij het plangebied 0 m NAP is.

Figuur 2: Isohypsenskaart (bron: Grondwaterkaart Nederland (Bergen op Zoom 49 Oost) TNO)

Dinoloket

Met behulp van DINO-Loket zijn gegevens opgevraagd over de grondwaterstand nabij het plangebied. Binnen de grenzen van het plangebied en op korte afstand (1000 m) zijn geen bruikbare peilbuizen gevonden.

Wateratlas Noord-Brabant

Met behulp van de wateratlas Provincie Noord-Brabant is vastgesteld welke grondwatertrap voorkomt. Deze is weergegeven in de onderstaande tabel. De gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) en de gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG) worden gegeven in centimeters beneden maaiveld.

Tabel 1 Overzicht grondwatertrap

	Grondwatertrap	GHG (cm -mv)	GLG (cm -mv)
Gagelweg	VI	40 - 80	>120

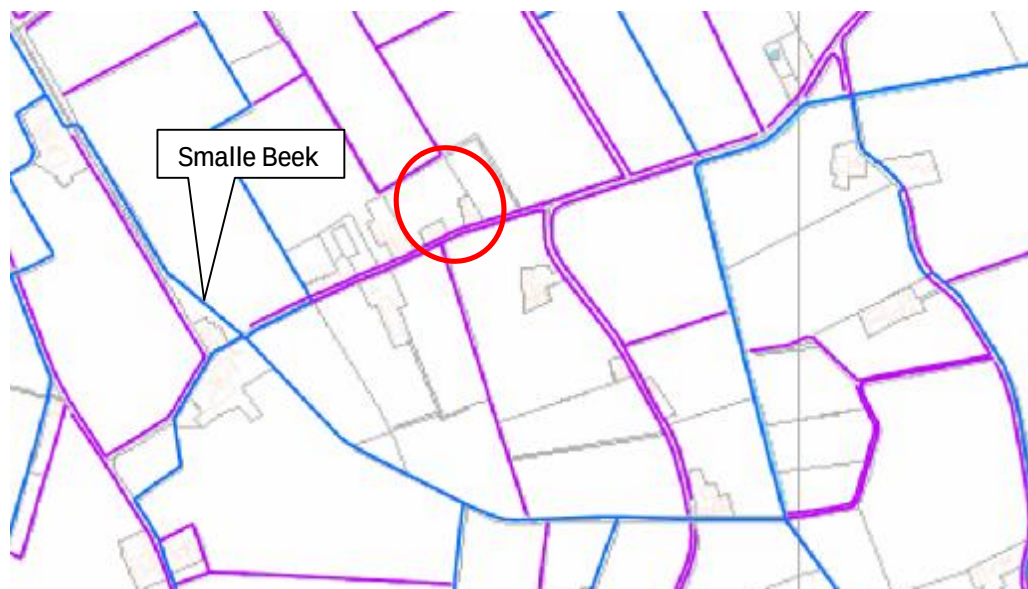
Het plangebied is niet in een grondwaterbeschermingsgebied gelegen.

Conclusie Grondwater

Op basis van de Isohypsenskaart en de voorkomende grondwatertrap kan geconcludeerd worden dat de hoogst optredende grondwaterstand ter plaatse van het plangebied op circa 80 cm - mv. ligt.

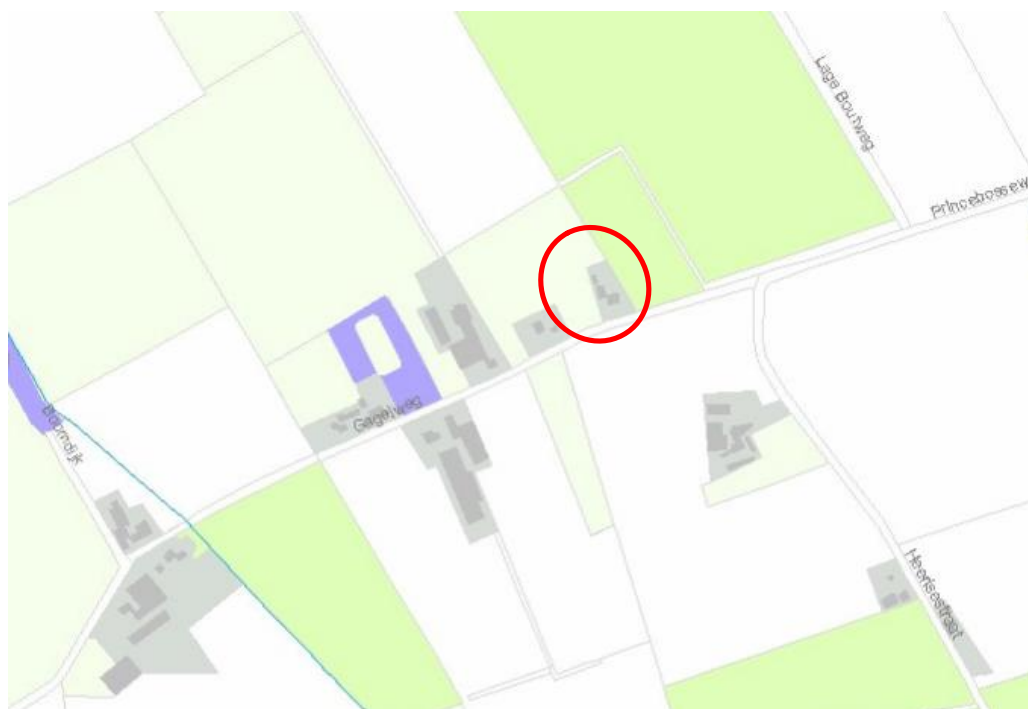
2.5 Oppervlaktewater en ecologie

Ten westen van het plangebied op circa 500 meter afstand loopt de Smalle Beek. Direct ten noorden en zuiden van het plangebied zijn er enkele B-waterlopen (paarse lijnen figuur 3) aanwezig. De waterlopen liggen in peilgebied Gagel (W-A14) met zomerpeil NAP -0,45 m en winterpeil NAP -0,70 m.

Figuur 3: Oppervlaktewater waterschap Brabantse Delta (bron: Keurkaart, waterschap Brabantse Delta).

Het plangebied is niet gelegen in een beschermd gebied uit de Verordening Waterhuishouding (figuur 4) en valt niet binnen een beschermd gebied conform de Keur van waterschap Brabantse Delta (bron: Wateratlas, Provincie Noord-Brabant).

Figuur 4: Beschermd gebieden uit de Verordening Waterhuishouding (paarse vlakken) bij het plangebied (bron: Wateratlas, Provincie Noord-Brabant).

2.6 Hemelwater- en vuilwaterafvoer

In de huidige situatie wordt het hemelwater afkomstig van de verharding afgevoerd naar de sloot/greppel aanwezig ten zuiden van het plangebied.

Het vuilwater afkomstig van de woning aan de Gagelweg 15 wordt afgevoerd naar een IBA-systeem (individuele behandeling van afvalwater) omdat in de Gagelweg geen riolering aanwezig is.

IBA-systeem

Een IBA is een installatie waarin het per perceel aangevoerde (huishoudelijke) afvalwater een behandeling ondergaat voordat het wordt geloosd op oppervlaktewater of wordt geïnfiltreerd in de bodem.

3 Beleid

Europees- en rijksbeleid water

Directe aanleiding voor het kabinetsstandpunt 'Anders omgaan met water, waterbeleid in de 21e eeuw' (WB21)', is de zorg over het toenemende hoogwater in de rivieren, wateroverlast en de versnelde stijging van de zeespiegel. Het kabinet is van mening dat er een aanscherping in het denken over water dient plaats te vinden. Nadrukkelijker zal rekening moeten worden gehouden met de (ruimtelijke) eisen die het water aan de inrichting van Nederland stelt.

In het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) is afgesproken dat water een medesturend aspect is binnen de ruimtelijke ordening en dat het watersysteem 'op orde' moet worden gebracht. Dit betekent dat het watersysteem robuust en veerkrachtig moet zijn en moet voldoen aan de normen voor wateroverlast, nu en in de toekomst. In het Nationaal Bestuursakkoord Water-actueel (2008) is wederom afgesproken om het watertoetsproces te doorlopen bij alle waterhuishoudkundige relevante ruimtelijke plannen en besluiten van rijk, provincies en gemeenten.

Het watertoetsproces is verankerd in het Besluit op de ruimtelijke ordening (2003). Met de invoering van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) in 2008 ter vervanging van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) is de wettelijk verplichte werkingsfeer van het watertoetsproces beperkt tot bestemmingsplannen, inpassingsplannen, projectbesluiten en buitentoepassingsverklaringen. Bij landelijke, provinciale en gemeentelijke structuurvisies is het watertoetsproces geen voorgeschreven onderdeel meer, maar in de praktijk zal daarbij ook de inbreng van de waterbeheerder gevraagd worden.

Voor gemeenten en waterschappen geldt dat sinds 2006 het gemeentelijk waterplan (incl. de basisinspanning riolering, mogelijke optimalisaties en de grondwaterproblematiek) opgesteld moet zijn. Hierbij dienen de partijen rekening te houden met de ruimteclaims voortvloeiend uit de toepassing van de (werk)normen. Sinds eind 2009 moeten de waterplannen van de waterbeheerders (waterkwaliteitsdoelen) gereed zijn. De watertoets vormt een waarborg voor de inbreng en kwaliteit van water in de ruimtelijke ordening.

In de Nota Ruimte zijn de ruimtelijke consequenties van het waterbeleid, zoals beschreven in de vierde Nota Waterhuishouding (NW4), meegenomen. Water en ruimtelijke ordening worden in deze nota nadrukkelijk aan elkaar gekoppeld.

De basisprincipes van bovengenoemd beleid zijn: meer ruimte voor water en het voorkomen van afwenteling van de waterproblematiek in ruimte of tijd. Dit is in WB21 geconcludeerd in de twee drietrapsstrategieën voor: Waterkwantiteit (vasthouden, bergen, afvoeren) en Waterkwaliteit (schoonhouden, schoon en vuil scheiden, zuiveren).

De Watertoets

Onderdeel van het rijksbeleid is de invoering van de watertoets. De watertoets dient te worden toegepast op nieuwe ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen, inpassingsplannen, projectbesluiten en buitentoepassingsverklaringen. Als een gemeente een ruimtelijk plan wil opstellen, stelt zij de waterbeheerder vroegtijdig op de hoogte van dit voornemen. De waterbeheerders stellen dan een zogenaamd wateradvies op. Het ruimtelijk plan geeft in de waterparagraaf aan hoe is omgegaan met dit wateradvies.

4 Randvoorwaarden waterbeheerder

4.1 Waterschap Brabantse Delta en Gemeente Steenbergen

In het kader van de watertoets is contact opgenomen met de heer S. Koenraadt van waterschap Brabantse Delta en met de heer K. van der Reest van de Gemeente Steenbergen. De volgende punten zijn aangegeven:

- Het schone hemelwater afkomstig van de ontwikkeling kan worden aangesloten op de sloten/watergangen ten zuiden van het plangebied.
- In het gebied is geen riolering aanwezig maar een IBA-systeem waar het afvalwater van de woning naar afgevoerd wordt.
- Bij de bouw worden geen milieuvervuilende of uitlogende materialen of stoffen gebruikt.
- Aandachtspunt bij de ontwikkeling is de capaciteit van het aanwezig IBA-systeem omdat de vuilwater aanvoer zal toenemen.
- Gezien beperkte toename verhard oppervlak is er conform de hydraulische randvoorwaarde van het waterschap geen retentie benodigd.

5 Toekomstige situatie

De familie Schouteren is voornemens een zorgboerderij met vogel- en dierenopvang te realiseren aan de Gagelweg 15 te Steenberg (zie figuur 4). Het uitgeefbaar oppervlak is circa 2.400 m². Hiervan zal circa 25% bebouwd en verhard worden wat neerkomt op een oppervlak van 600 m². De ontwikkeling heeft een beperkte toename van de verharding als gevolg (circa 150 m²).

In de onderstaande paragrafen is beschreven hoe het toekomstige watersysteem aan de richtlijnen van de gemeente en het Waterschap voldoet.

Figuur 5: Stedenbouwkundige schets ontwikkeling Gagelweg

5.1 Waterkwaliteit

Hergebruik

Voor deze ontwikkeling kan gedacht worden aan het hergebruik van hemelwater. Zo zouden er regentonnen geplaatst kunnen worden.

Afkoppelen

Het hemelwater dat terecht komt op de bebouwing en andere verhardingen wordt beschouwd als schoon wanneer geen uitlopende bouwmaterialen gebruikt worden. Dit water kan direct worden afgevoerd naar de sloot/greppel ten zuiden van het plangebied.

5.2 Waterkwantiteit

Vuilwater

Omdat er geen vuilwaterriolering ter plaatse van het plangebied aanwezig is wordt de vuilwaterafvoer aangesloten op een IBA-systeem (individueel behandeling afvalwater). Een belangrijk aandachtspunt bij de verdere uitwerking is de capaciteit van het IBA-systeem omdat de aanvoer van afvalwater toeneemt.

Hemelwater

Gezien beperkte toename verhard oppervlak is er conform de hydraulische randvoorwaarde van het waterschap geen retentie benodigd. De hemelwaterafvoer van het plangebied mag niet worden aangesloten op het IBA-systeem. Het hemelwaterafkomstig van de verhardingen in het plangebied wordt afgevoerd naar het oppervlaktewater ten zuiden van het plangebied.

5.3 Ontwateringsdiepte

De ontwateringseis voor nieuwe bebouwing in het buitengebied is minimaal 0,7 m. De maaiveldhoogte in het plangebied is circa NAP +1,5 m. Aan de hand van de Grondwaterkaart van Nederland en de voorkomende grondwatertrap is de ontwateringsdiepte te bepalen. Uit de gegevens blijkt de hoogste grondwaterstand op circa 0,80 cm - mv. ligt. Op basis van de beschikbare gegevens wordt geconcludeerd dat wordt voldaan aan de ontwateringseis van minimaal 0,7 m.

6 Conclusie / aanbeveling

Onderstaand worden beknopt de conclusies beschreven:

- Bij de bouw worden bij voorkeur geen uitlogende bouwmaterialen gebruikt;
- het hemelwater wordt niet aangesloten op het IBA-systeem maar wordt direct afgevoerd naar de greppels/watergangen ten zuiden van het plangebied;
- het vuilwater wordt aangesloten op het aanwezige IBA-systeem. Aandachtspunt is de capaciteit van het IBA-systeem omdat de aanvoer van afvalwater toeneemt.

7 Samenvatting waterparagraaf

In opdracht van Welmers Burg Stedenbouw heeft Oranjewoud het proces van de watertoets doorlopen voor de realisatie van een zorgboerderij met vogel- en dierenopvang aan de Gagelweg 15 te Steenberg. In de rapportage "Toelichting Watertoets, Gagelweg te Steenberg, april 2010" door Oranjewoud is de waterhuishoudkundige situatie voor het plan uitgebreid beschreven. Hieronder zijn de huidige en toekomstige situatie beschreven. De gewenste situatie ten aanzien van de waterhuishouding is tevens weergegeven.

Gewenste situatie

Waterschap Brabantse Delta en Gemeente Steenberg

In het kader van de watertoets is contact opgenomen met de heer S. Koenraadt van waterschap Brabantse Delta en de heer K. van der Reest van de Gemeente Steenberg.

- Het schone hemelwater afkomstig van de ontwikkeling kan worden aangesloten op de sloten/greppels ten zuiden van het plangebied.
- In het gebied is geen riolering aanwezig maar een IBA-systeem waar het afvalwater van de woning naar afgevoerd wordt.
- Bij de bouw worden geen milieuvervuilende of uitlogende materialen of stoffen gebruikt.

Huidige situatie

Het plangebied ligt aan de Gagelweg 15 in het landelijk gebied ten zuidoosten van de kern Steenberg en wordt omringd door agrarisch gebied. Het totale oppervlak van het plangebied bedraagt circa 7.000 m². In het plangebied is momenteel circa 450 m² bebouwing aanwezig. Het plangebied ligt in het beheersgebied van waterschap Brabantse Delta.

Toekomstige situatie

De familie Schouteren is voornemens een zorgboerderij met vogel- en dierenopvang te realiseren aan de Gagelweg 15 te Steenberg. De ontwikkeling heeft een beperkte toename van de verharding als gevolg (circa 150 m²).

Ter plaatse van het plangebied is geen riolering aanwezig en is de vuilwaterafvoer aangesloten op een IBA-systeem (individueel behandeling afvalwater). Een belangrijk aandachtspunt is de capaciteit van het IBA-systeem omdat de aanvoer van afvalwater door de ontwikkeling toeneemt. Het hemelwater dat terecht komt op de bebouwing en andere verhardingen wordt beschouwd als schoon wanneer geen uitlogende bouwmaterialen gebruikt worden. Gezien beperkte toename verhard oppervlak is er conform de hydraulische randvoorwaarde van het waterschap geen retentie benodigd. De hemelwaterafvoer van het plangebied mag niet worden aangesloten op het IBA-systeem maar wordt direct afgevoerd naar de greppels/watergangen ten zuiden van het plangebied.

De ontwateringseis voor nieuwe bebouwing in het buitengebied is minimaal 0,7 m. De maaiveldhoogte in het plangebied is circa NAP +1,5 m. Aan de hand van de Grondwaterkaart van Nederland en de voorkomende grondwatertrap is de ontwateringdiepte te bepalen. Uit de gegevens blijkt de hoogste grondwaterstand op circa 0,80 cm - mv. ligt. Op basis van de beschikbare gegevens wordt geconcludeerd dat wordt voldaan aan de ontwateringseis van minimaal 0,7 m.